

NODVS XXIV
Març de 2008

Esquerdes a la pell. A l'entorn d'un llibre de Pepa Sala

Texto presentado en el grupo *Cruïlla de recerca: Creació i Psicoanàlisi* en enero de 2008

Magda Bosch

Havies lluitat, per pujar per la paret dura; els escaladors en parlen, de parets. N'havies parlat, en els moments del primer dolor, quan encara no saps el que queda, per sort.

Ara són les parets que t'acullen, que t'han acollit fins ara, les que et donen escalfor, o millor ara a l'estiu, fresca... Demà, o l'altre demà, tant li fa. t'acolliran altres parets; i t'adones que la paret no fa la vida; que és la vida, teva, que fa les parets.

I la porta per sortir i entrar; i la finestra per la llum hivernal, bona i suficient per a un cos descarnat de tanta esquerdada, d'abans i d'ara.

El llibre que avui es presenta, és i no és... l'autora dixit: "No és prosa, i (sí), no és poesia i (sí), no són contes, i (sí), sobretot és l'escriptura com a mirall de la vida, com exercici d'anàlisi del malestar de viure".

Pepa Sala troba un sintagma singular, que l'hi permet escriure un malestar inscrit en el cos: *Punt i coma a les esquerdes*. I prou astuta no s'encalla a les esquerdes, punt i coma a punt i coma ressegueix el voltant de les fenedures, que re-envien a la fractura fonamental, la que separa el saber del gaudi: es tracta de la falla significant a l'hora d'escriure la relació sexual. Forat obert pel real en el saber, la matèria, la pesta que Freud va difondre i a la que Jacques Lacan va donar forma.

Ara bé, aquestes esquerdes de les que parteix l'autora, difracten l'escriptura i, en esquarterar la narració, la xifren, tocant el real, on s'inscriuen les marques del gaudi.

Aquest fet ens remet a la pregunta que l'autora es, i ens, formula, pel que fa a l'adscripció del gènere literari en el qual subsumir el text en qüestió.

Diari, romanç, relat? La meua opinió el situa com una poètica de la quotidianitat sobre les singularitats d'una vida, una reflexió circular elaborada per un seguit de pinzellades impressionistes, que permeten una lectura oberta, calidoscòpica, o bé més cenyida, a la

manera d'un puzzle. Dotada d'un toc d'acta notarial quallada de notes líriques, es constitueix en testimoni singular *d'un temps, d'un país*, el de dins i el de fora, el dels vidres a la sang i les cintes de colors.

Es així que, punt i coma a les esquerdes, Pepa Sala entreteixeix litoral entorn del forat d'una primera pèrdua consentida, és a dir conscient, tot i rendint-se comptes de les successives pèrdues i de les formes que va trobant d'endregar-les.

Aquestes preguntes sobre el què i el com, sobre el que es tracta en el llibre que ens ocupa, gairebé demana remetre's al breu i brillant escrit lacanià: "La Lettre Volée", seminari dictat per Lacan l'any 1955 en el marc del seu ensenyament. Forma part del volum primer dels *Écrits* i és reprès per Lacan, l'any 1966 per introduir els "Autres Écrits". Es tracta d'un text basat en un conte de E.A. POE, en el que una carta, robada al destinatari, va fent un circuit per diverses mans trapelles.

Lacan sosté i demostra al llarg del seminari, el fet de que la carta és il·legible i això no obsta perquè arribi sempre al seu destí. El seu destí de lletra (Lettre) -carta i resta- o sia d'objecte (a): l'objecte d'art, si ho referim al camp de l'art, i d'objecte causa, quan es tracta del discurs analític.

I ja que parlem de lletra en el marc de la darrera ensenyança lacaniana, o sia en el camp del real i el gaudi, del que es constitueix en xifra, citaré a l'Anne-Helene Suarez, sinòloga, quan, en la CRUÏLLA del mes anterior, convidada a parlar de l'escriptura xinesa antiga, digué:

"Los vestigios de escritura más antiguos que se conservan parecen indicar que ésta era patrimonio exclusivo del cuerpo de adivinos de la corte real de la dinastía Shang (s.XVI-XI a.n.e.). Los signos que se conservan se denominan "jiaguwen" y están grabados en caparazones de tortuga y omóplatos de carnero, de ciervo o de bóvido, que se utilizaban para la adivinación. Se cree que el adivino hacía una pregunta a las divinidades y, para conocer la respuesta, practicaba unos orificios en la superficie del soporte, y luego lo exponía al fuego, gracias a lo cual se formaban unas grietas que el adivino interpretaba".

O sia que, segons els estudiosos del tema, les esquerdes eren les que, en els orígens d'una de les escriptures més antigues, constituïen matèria d'interpretació.

AMÉN, segons escriu la Pepa Sala

Notes

- "Punt i coma a les esquerdes", Pepa Sala, Maikalili Ediciones, 2006.
- "Écrits", Jacques Lacan, Éditions du Seuil, Paris, 1955.
- "Autres Écrits" Jacques Lacan, Éditions du Seuil, Paris, 1966.
- "La Carta Robada", d'Edgar Allan Poe, és pot trobar a Internet a: www.bibliotecasvirtuales.com/biblioteca/narrativa/Poe/lacartarobada.asp